

Aan de Vice-eersteminister en minister van
Justitie en Noordzee
De heer Vincent Van Quickenborne
FINTO- Kruidtuinlaan 50/65
1000 Brussel

Brussels, 7 oktober 2021

Betreffende: officiële ingebrekestelling tot subsidiëring van het Hindu Forum of Belgium

---

Geachte mijnheer de Vice-eersteminister,

Het Hindu Forum of Belgium (HFB) heeft de eer U te schrijven omtrent ons verzoek tot subsidiëring van de werkingskosten van ons secretariaat, ingediend in 2016, als eerste stap naar de wettelijke erkenning van het Hindoeïsme als eredienst in België.

HFB is in 2007 opgericht door leden (organisaties) van verschillende hindoeïstische spirituele tradities en gemeenschappen met als doel het Hindoeïsme in België gezamenlijk te vertegenwoordigen en de officiële erkenning als eredienst aan te vragen. Onze **aanvraag tot erkenning** van het Hindoeïsme als eredienst werd in **februari 2013** overgemaakt aan de toenmalige minister van Justitie, Annemie Turtelboom. Wij verwijzen naar ons officieel verzoek tot erkenning van het Hindoeïsme in België, conform artikel 181, §1, van de Grondwet, in bijlage.

Tot onze grote vreugde werd ons verzoek tot erkenning positief onthaald door de minister. Meteen na onze aanvraag volgden verschillende ontmoetingen met de heer Ghyselinckx (FOD Justitie) om de eerste officieuze stap in de erkenningsprocedure voor te bereiden, met name een aanvraag tot subsidiëring. Ook werd er verschillende malen overleg gepleegd met de heer Dufour, de toenmalige adviseur van de minister inzake religie. Op aanwijzen van de

heren Ghyselinckx en Dufour werd in **maart 2015** een eerste maal een **budget** overgemaakt aan de minister van Justitie, in functie van het verkrijgen van een subsidie.

In **februari 2016** richtte het HFB een **officieel verzoek tot subsidiëring** aan toenmalig minister van Justitie Koen Geens, om de werkingskosten van het secretariaat van HFB (deels) te dekken ter voorbereiding van de erkenning van het Hindoeïsme als eredienst. U vindt dit verzoek in bijlage. In 2017 vond een overleg plaats tussen verschillende leiders van de Hindoegemeenschap en toenmalig minister Geens (zie bijgevoegde foto). De minister zegde op dat ogenblik toe om een wetsontwerp uit te werken om HFB een subsidie toe te kennen voor de werkingskosten van het secretariaat, lopende de erkenningsprocedure. In de Algemene beleidsnota Justitie van 8 november 2017 (*Parl. St. Kamer 2017-18*, nr. 54-2708/29, p. 52; zie bijgevoegd document) werd door de minister ook uitdrukkelijk bevestigd dat het HFB verder begeleid zou worden in de federale erkenningsprocedure.

Op 11 september 2019 werd door mevrouw Els Van Hoof, de heer Franky Demon, mevrouw Jessika Soors en mevrouw Cécile Thibaut een **wetsvoorstel** ingediend in de Kamer van volksvertegenwoordigers betreffende de subsidiëring van het HFB (*Parl. St. Kamer 2019*, nr. 55-311/1; zie bijgevoegd document). Helaas werd dit wetsvoorstel door de aanslepende regeringsformatie nooit behandeld in de commissie Justitie.

Onze aanvraag uit 2016 tot subsidiëring van onze werkingskosten werd dus tot op heden noch ingewilligd noch geweigerd. Het Ministerie van Justitie heeft HFB sindsdien wel jaarlijks verzocht om een gedetailleerd budget op te maken in functie van deze aanvraag tot subsidiëring. HFB heeft dit budget de laatste vijf jaar elk jaar bijgesteld en overgemaakt aan het Ministerie van Justitie.

Wij hebben er alle vertrouwen in dat onze aanvraag tot subsidiëring in de huidige legislatuur wél spoedig zal worden behandeld. Ons vertrouwen werd bovendien gesterkt door het overleg met Uw adviseur, de heer El Omari, en Uw antwoord op de parlementaire vraag van de heer Ben Segers d.d. 23 maart 2021 (*Vr. en Antw. Kamer 2020-21*, 23 maart 2021,

nr. 55/49, 173 (Vr. nr. 408; zie bijgevoegd document)). Op die vraag antwoordde U immers dat onze aanvraag “ernstig in overweging genomen [wordt]”. Ook mevrouw Van Hoof bevestigde ons in april 2021 dat Uw kabinet in een overleg met de heer Geens heeft aangegeven het nodige te doen om subsidiëring mogelijk te maken vanaf 2022.

Tot op heden hebben wij helaas nog geen formeel antwoord mogen ontvangen op ons verzoek tot subsidiëring, een belangrijke eerste stap in de procedure tot erkenning als eredienst, die reeds in 2013 werd opgestart.

De Hindoe gemeenschappen krijgen hierdoor het gevoel dat zij niet correct behandeld worden en verliezen het vertrouwen in de bestaande erkenningsprocedure voor officiële erediensten. Het nalaten van de overheid om onze erkenningsaanvraag te behandelen, heeft immers aanzienlijke nadelige gevolgen voor de Hindoe gemeenschappen in België. De (morele) waarde van de erkenning mag niet onderschat worden. Talloze maatregelen ter bescherming van de vrijheid van godsdienst worden enkel genomen ten voordele van de erkende erediensten. Als voorbeeld kan worden verwezen naar de aanstelling van morele consulenten in ziekenhuizen, het leger en de gevangenis. Ook het voorzien van aangepaste maaltijden (ziekenhuizen, leger, gevangenis, enz.), zendtijd in de media, mogelijkheden op het vlak van lijkbezorging, etc. wordt vaak specifiek voorbehouden aan de erkende erediensten.

Het Europees Hof voor de Rechten van de Mens erkent dat de staat kan voorzien in een erkenningsprocedure voor officiële erediensten. Indien aan deze officiële erkenning belangrijke voordelen worden verbonden, zoals in België zeker het geval is, moet echter aan bepaalde voorwaarden worden voldaan om een schending van artikel 9 EVRM en het verbod op discriminatie te voorkomen. Ten eerste, moet elke religieuze groep een eerlijke kans krijgen om de erkenning aan te vragen op basis van objectieve en redelijke criteria, die op niet-arbitraire wijze toegepast worden door een niet-politiek orgaan.¹ Ten tweede, moet

---

¹ Zie o.a. EHRM 31 juli 2008, nr. 40825/98, *Religionsgemeinschaft der Zeugen Jehovas e.a. t. Oostenrijk*, § 92; EHRM 26 april 2016, nr. 62649/10, *İzzettin Doğan e.a. t. Turkije (Grote kamer)*, § 164.

de staat binnen een redelijk korte termijn (aanzienlijk korter dan tien jaar, zo stelt het Europees Hof) beslissen over de aanvraag tot erkenning.² De bovenvermelde voorwaarden gelden in het bijzonder wanneer, zoals in België, de mogelijkheid om een religie te onderwijzen in het officieel onderwijs verbonden wordt aan de officiële erkenning van die religie.³

De erkenningsprocedure, zoals deze werd uitgewerkt en toegepast door de opeenvolgende ministers van Justitie, werd nauwgezet door ons gevolgd. Helaas moeten wij vaststellen dat de Belgische Staat de eerste stap in onze erkenningsprocedure, met name het behandelen van onze aanvraag tot subsidiëring, na acht jaar nog steeds niet heeft genomen.

Daarom zien wij geen andere mogelijkheid dan de Belgische Staat, zoals vertegenwoordigd door Uw Ambt, in gebreke te stellen om onze aanvraag tot subsidiëring zo spoedig mogelijk te behandelen en ons **uiterlijk binnen zes weken na verzending van dit schrijven** een formele reactie te bezorgen omtrent de behandeling van onze aanvraag. Indien wij geen reactie ontvangen binnen de voormelde termijn, zullen wij het stilzwijgen beschouwen als een afwijzende beslissing ten aanzien van onze aanvraag tot subsidiëring.

Huidig schrijven geschiedt onder voorbehoud van alle rechten en middelen en zonder enige nadelige erkenning.

Wij zien Uw reactie met vertrouwen tegemoet.

Inmiddels verblijven wij,
Met de meeste hoogachting,

Ravinder Singh (voorzitter)

---

² EHRM 31 juli 2008, nr. 40825/98, *Religionsgemeinschaft der Zeugen Jehovas e.a. t. Oostenrijk*, § 98.

³ EHRM 9 december 2010, nr. 7798/08, *Savez crkava "Riječ života" e.a. t. Kroatië*.

Manik Paul (vice-voorzitter)

Bruno Mestach (secretaris)

Dario Knez (penningmeester)

Avinash Orië (administrateur)

Martin Gurvich (algemeen directeur)

In bijlage

1. kopie van de erkenningsaanvraag (2013)
2. kopie van het erkenningsdossier (2013)
3. kopie van de aanvraag tot subsidiëring (2016)
4. foto van een ontmoeting tussen leiders van de hindoegemeenschappen en minister Koen Geens (2017)
5. beleidsnota Justitie van 8 november 2017 (*Parl. St. Kamer* 2017-18, nr. 54-2708/29, p. 52)
6. wetsvoorstel *Parl. St. Kamer* 2019, nr. 55-311/1
7. Vr. nr. 408 (*Vr. en Antw. Kamer* 2020-21, 23 maart 2021, nr. 55/49, 173)
8. acht steunbetuigingen van erkende godsdiensten en niet-confessionele levensbeschouwingen (periode 2019-2020)